

**Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про проведення позапланової
виїзної перевірки ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО»**

Відповідно до частин першої та другої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення, зокрема позапланових виїзних перевірок.

Перевірка проводиться на підставі рішення НКРЕКП.

Відповідно до пункту 2 частини сьомої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» підставою для проведення позапланової виїзної перевірки є обґрунтоване звернення фізичної або юридичної особи про порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, або суб'єктом, що належить до особливої групи споживачів, її законних прав.

До НКРЕКП надійшов лист ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГАЗОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ» (код ЄДРПОУ 40121452) (Товариство, ТОВ «ГК «Нафтогаз України») від 04.07.2024 № 119/3.1.2-34057-2024 щодо можливого невиконання ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) (ОСР) вимог пункту 6.1.11 Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (ПРРЕЕ), при зміні АТ «Оператор газотранспортної системи «Черкасигаз» (Споживач) електропостачальника.

Згідно з частиною третьою пункту 6.1.10 глави 6.1 розділу VI ПРРЕЕ адміністратор комерційного обліку (далі – АКО) не пізніше ніж до закінчення наступного робочого дня з дня отримання запиту на зміну електропостачальника має сформулювати прогностичні обсяги споживання за точкою обліку (площадкою комерційного обліку) на заплановану дату зміни електропостачальника та зокрема повідомити попереднього електропостачальника споживача про отримання запиту на зміну електропостачальника, дату запланованої зміни електропостачальника та прогностичні обсяги споживання на цю дату.

Водночас, постачальник послуг комерційного обліку (далі – ППКО), у разі зміни електропостачальника за загальним правилом, впродовж 5 календарних днів після отримання запиту від адміністратора комерційного обліку, у разі зміни електропостачальника за загальним правилом, повинен сформулювати прогностичні дані про покази засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника та повідомити їх учасникам роздрібного ринку, задіяним у зміні електропостачальника (положення пункту 6.1.11 глави 6.1 розділу VI ПРРЕЕ).

Крім того, відповідно до пункту 6.1.20 глави 6.1 розділу VI ПРРЕЕ ППКО має передати АКО фактичні дані комерційного обліку на момент зміни електропостачальника. Упродовж одного робочого дня після зміни електропостачальника АКО надсилає отримані фактичні дані попередньому та новому електропостачальникам. Зазначені дані є підставою для коригуючих взаєморозрахунків між споживачем та попереднім електропостачальником та початковими даними для розрахунків споживача з новим електропостачальником.

Одночасно, процедура зміни електропостачальника адмініструється АКО за допомогою платформи Датахаб.

Пунктом 2.3.1 глави 2.3 розділу II Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311, визначено зобов'язання ППКО, зокрема, після запровадження платформи Датахаб, формувати та передавати АКО та іншим ППКО електронні документи з даними щодо переліку та параметрів ТКО, для яких вони надають послуги комерційного обліку.

Так, листом від 22.04.2024 № 119/3.1.1-21665-2024 Товариство повідомило НКРЕКП, з наданням копій підтвердних документів, про **відсутність** в Датахаб сформованих ОСР прогнозних даних про покази засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника впродовж 5 календарних днів після отримання запиту від адміністратора комерційного обліку (АКО). Товариством надано знімок з екрану, з якого встановлено, що у колонці «Прогнозовані обсяги розподілу» зазначено «N/A».

Разом з тим, листом від 24.06.2024 № 475/03-01-01/2024 ОСР повідомило НКРЕКП, з наданням копій підтвердних документів, про **наявність** в Датахаб сформованих ОСР прогнозних даних про покази засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника.

З метою забезпечення виконання покладених на НКРЕКП функцій та об'єктивного розгляду зазначеного звернення, відповідно до вимог Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», НКРЕКП направлено до НЕК «УКРЕНЕРГО» (як АКО) запит від 01.08.2024 № 8458/14.1.1/7-24 щодо надання інформації з наданням пояснень та належним чином завірених копій підтвердних документів, знімків з екрану щодо виконання ОСР норм ПРРЕЕ під час заміни постачальника електричної енергії Споживачу про наступне:

- про виконання ОСР пункту 6.1.11 глави 6.1 розділу VI ПРРЕЕ, у тому числі про фактичну дату завантаження або про незавантаження ОСР прогнозних даних про покази засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника Споживачу, яка відбулась 05.03.2024;

- про виконання ОСР пункту 6.1.20 глави 6.1 розділу VI ПРРЕЕ щодо внесення, з зазначенням дати, ОСР в Датахаб фактичних даних комерційного обліку за точками комерційного обліку Споживача на момент зміни електропостачальника.

Листом від 16.08.2024 № 01/51124 НЕК «УКРЕНЕРГО» надало на запит НКРЕКП, зазначений вище, пояснення, інформацію та матеріали.

Проаналізувавши надану НЕК «УКРЕНЕРГО» інформацію Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії службовою запискою від 06.09.2024 № 886/20-24 поінформував Департамент ліцензійного контролю про наступне, мовою документу:

«Щодо порушення ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» пунктів підпункту 14 пункту 5.1.2 глави 5.1 розділу V Правил та підпункту 1 пункту 6.1.11 глави 6.1 розділу VI Правил в частині неповідомлення електропостачальника про зміну споживачем електропостачальника не пізніше ніж за 5 днів до дати зміни та ненадання відповідних прогнозних даних про покази засобів комерційного обліку впродовж 5 календарних днів після отримання запиту від адміністратора комерційного обліку.

Згідно з інформацією, що міститься у листі НЕК «УКРЕНЕРГО» (далі - АКО) від 16.08.2024 № 01.51124 (далі – Лист), ТОВ «ДНІПРОЕНЕРГОЗБУТ» (код ЄДРПОУ 44809688) 01.03.2024 у Центральній інформаційно-комунікаційній платформі Датахаб (далі – Датахаб) було ініційовано процес «Зміна СВБ» № 376709 за 937 ТКО (поточна СВБ ТОВ «ГАЗОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «НАФТОГАЗ» УКРАЇНИ», код ЄДРПОУ 40121452) з плановою датою його виконання 05.03.2024. АКО 05.03.2024 за процесом «Зміна СВБ» було виконано інформування учасників ринку за відповідними підпроцесами, зокрема № 376745 щодо інформування діючої СВБ ТОВ «ГАЗОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ» (код ЄДРПОУ 40121452), якою ознайомлення за процесом підтверджено не було.

Також для ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» в Датахаб був ініційований підпроцес «Запит на отримання прогнозів обсягів» № 376743 з плановим терміном його опрацювання 05.03.2024. Прогнозовані обсяги споживання електроенергії за площадками по процесу № 376743 ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» було завантажено в Датахаб 13.03.2024.

Слід зазначити, що відповідно до частини другої статті 59 Закону України «Про ринок електричної енергії» зміна електропостачальника за ініціативою споживача має бути завершена у строк не більше трьох тижнів з дня повідомлення таким споживачем про намір змінити електропостачальника.

Нормативами глави 6.1. «Порядок зміни електропостачальника за ініціативою споживача» розділу VI Правил враховується строк, встановлений законом для належного проведення усіх необхідних процедур, зокрема з інформаційного обміну та розрахунків.

Відповідно до пункту 6.1.8 глави 6.1 розділу VI Правил новий електропостачальник протягом 3 робочих днів від дня отримання звернення від споживача про зміну електропостачальника має надіслати запит до адміністратора комерційного обліку щодо зміни електропостачальника.

Згідно з пунктом 6.1.23 глави 6.1 розділу VI Правил новий електропостачальник на запит споживача повинен повідомляти його про етапи виконання процедури зміни електропостачальника. Датою початку постачання електричної енергії новим електропостачальником та датою припинення постачання на умовах договору з попереднім електропостачальником є дата, зазначена у запиті про зміну електропостачальника, який належним чином надісланий новим електропостачальником адміністратору комерційного обліку, прийнятий та реалізований адміністратором комерційного обліку з відповідним внесенням даних щодо зміни електропостачальника у реєстри точок комерційного обліку.

Звертаємо увагу, що відповідно до положень пункту 6.1.3 глави 6.1 розділу VI Правил на вимогу споживача зміна електропостачальника повинна бути завершена за скороченим правилом у строк не більше 3 календарних днів при наявності однієї з наступних умов:

забезпечення зчитування фактичних показів приладу (приладів) вимірювальної техніки споживача автоматизованою системою комерційного обліку;

отримання оператором системи (адміністратором комерційного обліку (даних, інформації, тощо)) погодження споживача з попереднім та новим постачальниками прогнозних даних про покази приладу (приладів) вимірювальної техніки на дату зміни електропостачальника відповідно до рахунка попереднього електропостачальника про авансовий платіж чи попередньою оплатою.

Таким чином, відповідно до законодавства зміна постачальника електричної енергії споживачу має відбуватись з дотриманням усіх встановлених розділом VI Правил строків та процедур у межах трьох тижнів з дня її початку.

Відповідно до пункту 6.1.2 глави 6.1 розділу VI Правил процес зміни споживачем електропостачальника забезпечується суб'єктами (учасниками) ринку електричної енергії та учасниками роздрібного ринку електричної енергії, які задіяні у процесі зміни електропостачальника та забезпечують зміну та інформаційний обмін під час такої зміни на безоплатній основі.

Таким чином, у процесі зміни постачальника Споживачу 05.03.2024 мало місце взаємне недотримання усіма задіяними учасниками ринку електричної енергії встановлених розділом VI Правил строків та процедур. ...

...Щодо порушення ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» пункту 6.1.20 глави 6.1 розділу VI Правил в частині непередання адміністратору комерційного обліку фактичних даних комерційного обліку на момент зміни електропостачальника.

Згідно з даними, зазначеними у Листі, за березень 2024 року ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» звантажило інтегральні дані комерційного обліку по площадках комерційного обліку Споживача в цілому за місяць – з 1 по 31 березня 2024 року, тобто без врахування зміни електропостачальника 05.03.2024 (технічна можливість в Датахаб впроваджена).

Отже, ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» в процесі зміни постачальника електричної енергії Споживачу з 05.03.2024 **недотримано вимог пункту 6.1.20 глави 6.1 розділу VI Правил.**».

Крім того, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики службовою запискою від 05.09.2024 № 1756/17-24 повідомив, мовою документу:

«... відповідно до пункту 12.3.10 глави 12.3 розділу XII Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – Кодекс), адміністратор комерційного обліку (далі – АКО) визначає дату початку інформаційного обміну між учасниками ринку через Датахаб у рамках окремих процесів, передбачених ПРРЕЕ та цим Кодексом, для окремих областей комерційного обліку, про що повідомляє учасників ринку не пізніше ніж за 14 календарних днів до визначеної дати.

При цьому за інформацією, яка надавалася в листах НЕК «УКРЕНЕРГО» (АКО), поетапне впровадження інформаційного обміну між учасниками ринку (зокрема, з ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО») через Датахаб було розпочате АКО 15.09.2022 у частині процесів адміністрування процесів зміни електропостачальника та припинення електропостачання шляхом впровадження функціональності Датахаб за процесами зміни постачальника.

Таким чином, на момент ініціювання 01.03.2024 процесу зміни електропостачальника за точкою комерційного обліку ТОВ «ГАЗОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ» була створена можливість для ПАТ «ЧЕРКАСІОБЛЕНЕРГО» виконати процеси в рамках передбаченої ПРРЕЕ процедури зміни електропостачальника із застосуванням сервісу Датахаб.

Однак відповідно до наданих матеріалів (зокрема, листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 16.08.2024 № 01/51124) ПАТ «ЧЕРКАСІОБЛЕНЕРГО» **не були дотримані вимоги підпункту 14 пункту 5.1.2 глави 5.1 розділу V, пунктів 6.1.11 та 6.1.20 глави 6.1 розділу VI ПРРЕЕ** при зміні електропостачальника споживача АТ «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРКАСИГАЗ», що підтверджується відсутністю відповідних записів в Датахаб у визначені терміни.

Враховуючи зазначене, Департамент вбачає у діях ПАТ «ЧЕРКАСІОБЛЕНЕРГО» **порушення вимог підпунктів 20 та 29 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1470.».**

Враховуючи викладене вище, **в діях ПАТ «ЧЕРКАСІОБЛЕНЕРГО» вбачаються порушення вимог:**

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1470, а саме:

підпункту 20 пункту 2.2, відповідно до якого при застосуванні процедур зміни/заміни електропостачальника надавати новому електропостачальнику інформацію про споживачів, приєднаних до його системи розподілу, яким здійснював продаж електричної енергії попередній електропостачальник, в обсягах та порядку, визначених НКРЕКП;

підпункту 29 пункту 2.2 у частині надання учасникам ринку інформації, необхідної для виконання ними функцій на ринку, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

ПРРЕЕ, а саме:

підпункту 14 пункту 5.1.2 глави 5.1 розділу V у частині повідомлення електропостачальника про зміну споживачем електропостачальника не пізніше ніж за 5 днів до дати зміни;

пункту 6.1.11 глави 6.1 розділу VI, відповідно до якого постачальник послуг комерційного обліку, у разі зміни електропостачальника за загальним правилом, впродовж 5 календарних днів після отримання запиту від адміністратора комерційного обліку, у разі зміни електропостачальника за загальним правилом, повинен:

1) сформулювати прогнозні дані про покази засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника та повідомити їх учасникам роздрібного ринку, задіяним у зміні електропостачальника;

2) запланувати зняття фактичних показів засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника;

пункту 6.1.20 глави 6.1 розділу VI, відповідно до якого постачальник послуг комерційного обліку має передати адміністратору комерційного обліку фактичні дані комерційного обліку на момент зміни електропостачальника. Упродовж одного робочого дня після зміни електропостачальника адміністратор комерційного обліку надсилає отримані фактичні дані попередньому та новому електропостачальникам.

Зазначені дані є підставою для коригуючих взаєморозрахунків між споживачем та попереднім електропостачальником та початковими даними для розрахунків споживача з новим електропостачальником.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до абзацу десятого частини 7 статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» у разі виявлення під час проведення позапланової виїзної перевірки однорідних порушень або таких, що прямо впливають із питань, необхідність перевірки яких стала підставою для проведення позапланової перевірки, Регулятор має право перевіряти такі порушення із подальшим застосуванням до суб'єкта господарювання відповідальності, передбаченої законодавством.

З огляду на зазначене, **Департамент ліцензійного контролю** пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО», на підставі якої провести позапланову виїзну перевірку ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) відповідно до питань, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про проведення позапланової виїзної
перевірки ПАТ «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 2 частини сьомої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Провести позапланову виїзну перевірку ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22800735) у частині питань, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО